

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 1. De numero præceptorum Decalogi, & loco vbi continentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

i
EXAMINIS
THEOLOGICÆ
MORALIS
PARS PRIMA.
IN QVA DVO COMMVNISSIMA
PRINCIPIA NATVRALIA DE
diligendo Deo & proximo, atque
decem Decalogi præcepta
continentur.

CAPVT PRIMVM.

De numero præceptorum Decalogi, & loco
vbi continentur. §. I.

1. **Q**uot sunt Decalogi præcepta.
2. Vbi continentur.
3. Suntne naturalia, an positiua diuina.
4. Quale peccatum est illa transgredi.
5. Quando quis dicatur transgredi præceptum ex con-
temptu.
6. An præter hæc præcepta dentur alia naturalia.
7. Quæ sunt præcipua.
8. Cur in Decalogo non sunt adnumerata.

VESTIO I. V. à facilioribus ad difficiliora præ-
grediamur rogo imprimis, quot sunt Decalogi
præcepta: RESP. Decem sunt.
2. QVÆST. Quæ in parte diuina pagina con-
tinentur: RESP. Capite quidem Exod. 20:

1. Non habebis deos alieno coram me.
2. Non assumes nomen Dei tui in vanum.
3. Memento vt diem sabbathi sanctifices.
4. Honora patrem tuum, & matrem tuam.
5. Non occides.

A

6 Non

6 Non mœchaberis.

7 No surtum facies.

8 Non loqueris contra proximum tuū falsum testimonium.

9 Non concupisces uxorem proximi tui.

10 Non desiderabis domum proximi tui, non seruum, nō ancillam, non bouem, non asinum, non omnia, qua illius sunt.

3 QVÆST. Suntne præcepta hac naturalia, an positiua diuina? RESP. Sunt naturalia. Tertium excipias, quæ ad sabbathi, vel alterius diei sanctificationem. Quamuis enim ex iure naturali, Deum certo die colere teneamur, determinatio tamen talis diei, vel fuit ex præcepto diuino positiuo, vt in veteri lege sabbathi sanctificatio, vel est ex præcepto positiuo Ecclesiastico, vt modo obseruantia Dominicæ, aliorūq; quos colimus sanctis dicatos.

4 QVÆST. Quale peccatum est transgressio præcepti ex istis? RESP. Mortale, nisi vna trium causarum id excuset: Prima, defectus deliberationis. Secunda, defectus pleni iudicij. Tertia, materiæ paruitas, & exiguitas. Dūmodo ad hanc materiæ paruitatem non accedat contemptus: cōtemptus enim cuiuslibet præcepti etiam sub veniali tantum obligantis lethale peccatum est, vt cum Doctorum communi sensu docet Nauar. cap. 23. nu. 25. Quamobrem, qui ex contemptu transgreditur præceptum in materia graui, ex se obligans ad mortale, duo mortalia committit, vnum contemptus, alterum transgressionis præcepti, necessario in confessione explicanda.

5 QVÆST. Quando dicitur aliquis transgredi præceptum ex contemptu? RESP. Quando quis ea præcise ratione vult transgredi præceptum, vel non subijci, aut non obedire, vt ipsi præcepto, vel præcipienti nō obediatur, hoc est, transgreditur præceptum, non præcipue propter concupiscentiam, aut iram, aut fragilitatem, aut aliam rationem, sed dedita opera, vt faciat contra legem, & ordinationem præcipientis, ita explicat D. Thom. 2. 2. q. 136. ar. 9. ad 3. Quem contemptum adeo grauem culpam censuit Caiet. vt 2. 2. q. 106. ar. 2. affirmet esse peccatum mortale Christianum agere contra Christi Domini consilia (ad quæ non tenetur) ea præcise ratione, vt faciat contra tale consilium.

6 QVÆST. Præter hac præcepta naturalia in Decalogo, cō-

tenta, sive alia præcepta naturalia? RESP. Sunt. Veruntamen, vel in istis implicite continentur, vel ad illa facillime reducuntur.

7 QVÆST. Quæ sūt præcipua? RESP. Duo. Primum. Diliges Dominum Deum tuum. Secundum. Diliges proximum tuum sicut teipsum.

8 QVÆST. Cur in Decalogo non sunt adnumerata? RESP. Quia sunt prima principia naturalia, quæ naturæ ductu ostenduntur. Hinc facile colliges toto cælo aberrare eos, qui arbitrantur primum Decalogi præceptum esse de diligendo Deo. Est enim opinio contra textum Exod. 20. cuius hæc sunt ipsamet verba. (Non habebis Deos coram me) quibus quidem verbis solum peccatum superstitionis, & idololatriæ, quod est contrarium religionis, latræque virtuti, prohibetur.

9 QVÆST. Extricabis ne difficiliore tricas horum præceptorum? RESP. Agam pro virili: vellem tamen, si tibi ardet, ut prius de duobus illis communissimis naturæ principijs, dilectione nimirum Dei, & proximi me interoges:

CAPVT II.

De præcepto de diligendo Deo. §. I.

- 1 Quo pacto Deus est à nobis diligendus.
- 2 Quid sibi velint verba hæc, ex toto corde, ex tota mente, ex tota anima.
- 3 An teneamur Deum diligere intensue.
- 4 Non est opus esse in perpetuo actu diuini amoris.
- 5 Quando obligat hoc præceptum sub mortali.
- 6 Quando tenetur quis habere contritionem.
- 7 Que culpa est Deum amare propter præmiū.

10 QVÆSTIO. Quo pacto est à nobis Deus optimus maximus diligendus? RESP. Diligendus, ut ipse nos docuit, nam in Deu. cap. 6. ita præcipit. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota fortitudine tua. Mat. 22. Diliges Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua. Marc. 1. 2. Diliges Dominum Deum